

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallitus, § 218, 08.05.2023
Sivistys- ja kulttuurilautakunta, § 74, 18.04.2023
Elinvoima- ja osaamislautakunta, § 64, 26.04.2023

§ 218

Nuorisovaltuuston aloite kouluväkivallan ehkäisemiseksi

TRE:8851/12.00.01/2022

Kaupunginhallitus, 08.05.2023, § 218

Valmistelija / lisätiedot:
Lauri Savisaari

Valmistelijan yhteystiedot

Perusopetusjohtaja Kristiina Järvelä, puh. 040 800 4678 ja johtaja, ammatillinen koulutus Kirsi Viskari, puh. 0400 376 420, etunimi.sukunimi@tampere.fi ja lukiokoulutuksen johtaja Mari Aalto, puh. 040 187 4593, etunimi.sukunimi1@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja sivistys- ja kulttuurilautakunnan sekä elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunnot merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnoissa mainittuihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Nuorisovaltuusto, Merja Sarvala, Päivi H Rajala, Anja Salmi, Mari Aalto, Maija Kirvesoja, Kristiina Järvelä, Ville Raatikainen, Ulla-Maija Ojalampi, Petri Peltonen

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Sivistys- ja kulttuurilautakunta, 18.04.2023, § 74

Valmistelijat / lisätiedot:
Kristiina Järvelä

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu sivistys- ja kulttuurilautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Tampereen nuorisovaltuusto esittää kaupunginvaltuuston kokouksessa 30.1.2023 jätetyssä aloitteessa, että Tampereen kaupungin oppilaitoksissa tulisi puuttua kouluväkivaltaan tehokkaammin.

Aloitteen mukaan opettajia ja koulujen muuta henkilökuntaa tulisi ohjeistaa ja kouluttaa väkivaltatilanteisiin puuttumisesta paremmin. Henkilökunnalle tulisi järjestää koulutuksia ongelmatilanteiden selvittelystä ja niiden toimivuutta tulisi seurata aktiivisesti. Oppilaan näkökulma tulisi myös ottaa huomioon. Oppilaille tulisi tarjota anonyymi ja turvallinen tapa ilmoittaa kouluväkivallasta esimerkiksi lomakkeen muodossa. Kaikki ilmoitukset tulisi käsitellä nopeasti ja asianmukaisella tavalla.

Tampereen nuorisovaltuusto esittää:

1. koulutuksen lisäämistä kouluväkivaltatapausten käsittelystä oppilaitosten henkilökunnalle.
2. työryhmän perustamista ennaltaehkäisevään työhön, jossa on edustajia kiusatuista nuorista, opettajiston edustuksesta ja nuorisovaltuuston edustajasta

Perusopetuslain 29 § määrää oppilaiden oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön. Kouluissa oppilaiden ja henkilöstön turvallisuus pitää pystyä takaamaan kaikissa tilanteissa. Perusopetuslaissa on määritelty keinot, joilla opetusta häiritsevää tai sääntöjä vastoin toimivaa oppilasta saa ojentaa, sekä se, milloin hänelle voidaan antaa kurinpitörangaistus.

Varhaista puuttumista pidetään yhtenä tärkeimpänä keinona kiusaamisen jatkumisen estämisessä sekä koulukiusaamisen ja väkivallan ennalta ehkäisemisessä. Kouluilla on kaupungin yhteinen suunnitelma kiusaamisen ja väkivallan estämiseksi sekä suunnitelma kasvatustieteiden ja kurinpitokeinojen käyttämisestä. Lukukauden alkaessa kouluissa käydään läpi kaupunkikohtainen suunnitelma ja koulun toimintamallit henkilöstön kanssa. Kaikkiin havaittuihin ja tiedoksi tulleisiin väkivalta- ja kiusaamistilanteisiin puututaan välittömästi. Tarvittaessa ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tehdään yhteistyötä eri viranomaistahojen kanssa, esimerkiksi poliisin konsultaatio- ja kasvatuksellinen tuki. Vakavimmissa väkivaltatilanteissa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

ja lainvastaisissa tilanteissa otetaan välittömästi yhteys lastensuojeluun ja poliisiin.

Kiusaamisen ja kouluväkivallan vastaisessa työssä tavoitteena on luoda kouluun hyvinvointia tukeva toimintakulttuuri ja hyvinvointiin liittyvä työ on osa koulun perustoimintaa. Yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen osallistuvat kaikki kouluyhteisössä työskentelevät aikuiset mukaan lukien opiskeluhuollon palveluista vastaavat sekä oppilaat ja huoltajat. Myös huoltajilla on mahdollisuus olla mukana kiusaamisen ja kouluväkivallan ennaltaehkäisevässä työssä ja sen kehittämisessä. Kiusaamisen ja kouluväkivallan ehkäiseminen on myös yksi tukioppilastoiminnan keskeisistä päämääristä.

Yhteenvedo

Perusopetuksen kouluissa toimivat oppilashuoltotyöryhmät, joiden työ on yhteisöllistä ja tehtävät ennaltaehkäiseviä. Kaupungissa toimii myös monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä, jonne voi tarvittaessa kutsua esimerkiksi nuorisovaltuuston edustajia ja Tampereen vanhemmat ry:n edustajia. Emme näe tarpeelliseksi perustaa erillistä työryhmää kouluväkivaltatyötä varten.

Kiusaamisväkivallasta tullaan järjestämään koulutusta syksyllä 2023 Tampereen kaupungin ja seutukunnan henkilöstölle. Toinen koulutuksista suunnataan varhaiskasvatukseen ja alakoulun henkilöstölle ja toinen yläkoulun ja lukiokoulutuksen henkilöstölle.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Elinvoima- ja osaamislautakunta, 26.04.2023, § 64

Valmistelijat / lisätiedot:

Kirsi Viskari

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Teppo Rantanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen nuorisovaltuusto esittää kaupunginvaltuuston kokouksessa 30.1.2023 jätetyssä aloitteessa, että Tampereen kaupungin oppilaitoksissa tulisi puuttua kouluväkivaltaan tehokkaammin.

Aloitteen mukaan opettajia ja koulujen muuta henkilökuntaa tulisi ohjeistaa ja kouluttaa väkivaltatilanteisiin puuttumisesta paremmin. Henkilökunnalle tulisi järjestää koulutuksia ongelmatilanteiden selvittelystä ja niiden toimivuutta tulisi seurata aktiivisesti. Oppilaan näkökulma tulisi myös ottaa huomioon. Oppilaille tulisi tarjota anonyymi ja turvallinen tapa ilmoittaa kouluväkivallasta esimerkiksi lomakkeen muodossa. Kaikki ilmoitukset tulisi käsitellä nopeasti ja asianmukaisella tavalla.

Tampereen nuorisovaltuusto esittää:

1. koulutuksen lisäämistä kouluväkivaltatapausten käsittelystä oppilaitosten henkilökunnalle.
2. työryhmän perustamista ennaltaehkäisevään työhön, jossa on edustajia kiusatuista nuorista, opettajiston edustuksesta ja nuorisovaltuuston edustajasta

Ammatillisen koulutuksen lain mukaisesti opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Tredussa on voimassa järjestyssäännöt sekä asuntolan säännöt. Järjestyssäännöt koskevat kaikkia Tredun toimipisteissä opiskelevia, työskenteleviä sekä oleskeleviä.

Toisen asteen koulutuksen opiskeluhoitosuunnitelma sisältää suunnitelman opiskelijoiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä. Lisäksi on laadittu Opetushallituksen määräyksen (OPH-1106-2022) mukainen suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista, jonka tavoitteena on turvata oppilaitoksen työrauha, sisäinen järjestys, opiskelun esteetön sujuminen sekä oppilaitosyhteistyön ja siihen kuuluva asuntolatoiminnan turvallisuus ja viihtyvyys. Suunnitelman tavoitteena on varmistaa koulutuksen järjestäjän toimintaperiaatteiden yhdenmukaisuus ja oikeudenmukaisuus kurinpitokeinojen käyttämisessä sekä sitouttaa eri osapuolet sovittuihin toimintatapoihin. Lisäksi tilanteissa, joissa kyseessä on oppilaitoksessa havaittu turvallisuuspoikkeama, raportoidaan siitä turvallisuuspoikkeama-lomakkeella. Kurinpitokeinojen käyttämisestä koskevaa ohjeistusta sisältyy myös Tampereen kaupungin toisen asteen koulutuksen päihitteettömyyssuunnitelmaan sekä järjestyssääntöihin. Yhdessä nämä muodostavat kokonaisuuden, jonka tavoitteena on turvata opiskelijan oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Tampereen seudun ammattiopistossa Tredussa on käytössä sähköinen ilmoituslomake, jolla voi ilmoittaa kokemastaan tai havaitsemastaan häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta. Lukiokoulutuksen ja Tredun opiskelija voi tehdä ilmoituksen lomakkeella, jos hän on ollut oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneen häirinnän, kiusaamisen, syrjinnän tai väkivallan kohteena tai hän on

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

havainnut oppimisympäristössä tai koulumatkalla häirintää, kiusaamista, syrjintää tai väkivaltaa. Ilmoituksen vastaanottaa Tredun toimipisteen toimipistepäällikkö ja lukiossa rehtori, joka aloittaa asian selvittelyn. Ammatillisen koulutuksen lain mukaisesti 1.8.2022 alkaen opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Tredussa on nollatoleranssi epäasialliselle käyttäytymiselle. Kaikille tredulaisille avoimessa Tredun tasa-arvo ja yhdenvertaisuusfoorumissa 3.4.2023 on sovittu, että jokaisen kurssin alussa tulee perehtyä ilmoitusmenettelyyn, jokaisen uuden työntekijän tullessa taloon kiusaamisen vastaiseen ja rasismiin vastaiseen työhön perehdytetään sekä että kiusaamisen vastaisen työn pitää olla osa arkea ja turvallinen ja terveellinen ympäristö on jokaisen yhteisön jäsenen vastuulla. Toimintamallit kiusaamistilanteiden ehkäisyyn on julkaistu Tredun tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Moodle-sivulla.

Opiskelijoita varten on jokaiseen toimipisteeseen perustettu kohtaamispaikka Kohtaamo. Toimipisteestä riippuen Kohtaamot ovat avoinna yhdestä kolmeen päivään viikossa. Lisäksi toimipisteissä toimivat ammattilliset ohjaajat toimivat opiskelijoiden tukena. Varhaisen tuen malli edellyttää lisäksi aktiivista vuoropuhelua oppilaitoksen ja huoltajien välillä.

Tredussa on pyritty lisäämään yhteisöllisyyttä aktivoimalla opiskelijakunta- ja tutortoimintaa. Kaikissa Tredun toimipisteissä on opiskelijakuntaa ohjaavat opettajat ja heillä suuri merkitys toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa yhdessä opiskelijoiden kanssa. Opiskelijakuntatoiminnan tehtävänä on mm. edistää opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, vaikuttamismahdollisuuksia ja osallistumista. Tredussa järjestetään opiskelijakunnan edustajiston ja johdon välisiä säännöllisiä tapaamisia opiskeluun liittyvien asioiden ja aloitteiden eteenpäin viemiseksi.

Tärkeää on myös kehittää Tredun ja lukiokoulutuksen opiskelijoiden sekä henkilöstön välistä positiivista yhteishenkeä.

Nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi ja pahoinvoinnin vähentämiseksi Tredussa on kehitetty Virtaa -pajatoimintaa, joissa opiskelijat pääsevät maksutta harrastamaan ja löytämään mahdollisesti myös uusia kavereita itselleen.

Nuorisovaltuuston esiin nostama ennakkollinen toiminta opettajien ja muun henkilökunnan ohjeistuksen ja koulutuksen lisäämisestä väkivaltatilanteisiin puuttumiseksi on kannatettavaa. Tärkeää on myös edelleen lisätä yhteistyötä eri viranomaisien kuten poliisin kanssa. Yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa voidaan saada nuorisovaltuuston esittämällä tavalla mukaan kiusaamista kokeneiden nuorten kokemuksia, ideoita ja ratkaisuja kouluväkivallan ehkäisemiksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Samoin kuin ammatillisessa koulutuksessa myös lukiokoulutuksessa on opiskelijalla lakiin perustuva oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön (Lukiolaki 714/2018, 40 §). Lukioilla on järjestyssäännöt sekä opetussuunnitelman perusteiden edellyttämällä tavalla laaditut suunnitelmat kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Suunnitelman tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus, opiskelijoiden yhdenvertainen kohtelu sekä tukea lukion järjestyssääntöjen toteutumista.

Lukioissa väkivallan ehkäisyä käsitellään ryhmänohjaajien tuokioilla ja periodien alussa eri opintojaksoissa. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat päivitetään säännöllisesti ja tilannetta seurataan kyselyin. Lukioihin nimetään yhdenvertaisuushenkilöt, joille voi ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista. Henkilökunnan ohjeistaminen ja koulutus on aloitteen mukaisesti tärkeää.

Lukiokoulutus on osallistumassa Opetushallituksen hankehakuun 'Nuorten jengiytymisen ja rikollisuuden ehkäiseminen sekä hyvinvointi- ja turvallisuusosaamisen vahvistaminen toisen asteen oppilaitoksissa'. Hankerahoituksessa on kaksi erillistä osa-aluetta: 1) Ankkuritoiminnan ja oppilaitosten yhteistyön tiivistäminen ja 2) Opetustoimen henkilöstön osaamisen ja valmiuksien tukeminen nuorten elämän kokonaistilanteen arviointiin ja hahmottamiseen sekä kohtaamiseen.

Lukiohallinnon ja opiskelijakuntien sekä nuorisovaltuuston edustajien tapaamisessa on käsitelty turvallisempaa lukiota ja väkivallan ehkäisyä.

Yhteisöllisyyden edistämiseksi lukiokoulutuksessa aloittaa kaksi määräaikaista työntekijää hankerahoituksen turvin. Hankkeissa kehitettyjä ja testattuja toimenpiteitä arvioidaan ja hyväksi osoittautuneita pyritään vakinaistamaan.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§218

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)